

Euroopa kodanikualgatus juhend

2. väljaanne – Märts 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Head lugejad

Alates 2012. aasta aprillist, kui jõustub Euroopa kodanikualgatus, tekib Euroopa Liidu kodanikel uus õigus, mis annab neile uusi võimalusi ELi asjades kaasa rääkida. Sellest hetkest alates saavad kodanikud avaldada oma soove täiesti uuel viisil. Kogudes miljon allkirja kogu Euroopast, võivad nad pöörduda Euroopa Komisjoni poole, et teha ettepanekuid ELi õigusaktide muutmiseks. Sel moel võivad kodanikud tõstatada küsimusi ELi tasandil ja saada nii aktiivseteks kaasarääkijateks Euroopa Liidu teemadel.

Mõnedel kodanikel on juba samalaadsed õigused oma linnas, piirkonnas või isegi riiklikul tasandil, kuid rahvusvahelisel tasandil käivitatakse selline mehhanism esmakordselt. Miljoni allkirja kogumine 500 miljoni eurooplase hulgas erinevaid keeli kõnelevast 27 liikmesriigist ei ole kerge ülesanne. See nõuab palju tööd, pühendumist ja koostööd mõttekaaslastega kogu Euroopas.

Käesolevas juhendis antakse teile ettekujutus sellest, kuidas saab kodanikualgatuses osaleda. Üheksa sammu abil selgitatakse, mida Euroopa kodanikualgatus korraldajad peavad millisel ajahetkel tegema, millised on nende teel olevad tõkked ja milliseid menetlusi tuleb järgida: alates idee tekkimisest, registreerimisest, allkirjade kogumiseni ning – loodetavasti – edu korral miljoni allkirja esitamiseni Euroopa Komisjonile.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee on Euroopa projekti sünnist alates toetanud kodanike osalemisõigust ning olnud kodanikuühiskonna häälekandja. Me pooldasime algusest peale ka kodanikualgatused ja võitlesime lihtsate, mõistetavate reeglite eest. Me usume kindlalt, et mõistlikud ja pühendunud kodanikud võivad muuta maailma.

Me soovime, et kodanikud hakkaksid agaralt oma uut õigust kasutama, tegeleksid Euroopa küsimustega, mis mõjutavad nende igapäevast elu, ja kujundaksid Euroopa tegevuskavasid. Loodame, et käesolev juhend aitab sellele kaasa. Edu!

Staffan Nilsson
EMSK president

Anne-Marie Sigmund
Kodanikualgatuseteema raportöör

Teel üleeuroopalise osalusdemokraatia suunas	4
Osalus ja esindatus: tänapäeva demokraatia kaks tahku	5
EMSK – rahvusvahelise osalusdemokraatia keskus	5
Lissaboni leping: soodne võimalus	5
Euroopa kodanikualgatuse juhend	6
Uus rahvusvaheline teemapüstituse vahend	7
Sammhaaval: eduka Euroopa kodanikualgatuse käsiraamat	8
Esimesed sammud	9
Otsustav ettevalmistusfaas	9
Seitse inimest, seitse riiki, sada tähemärki	10
Esimene kontrollpunkt: registreerimine	10
Valmistumine allkirjade kogumiseks	11
Lühiülevaade Euroopa kodanikualgatusest	12-13
Allkirjade kogumine	14
Teine kontrollpunkt: allkirjade kontrollimine	16
Miljon allkirja – ja edasi?	16
Ja töö jätkub	17
Kuidas EMSK saab aidata	18
Põhimõistete selgitus	20
Kasulikud lingid ja dokumendid	22
Euroopa Komisjon	24
Teised kasulikud lingid	24

Teel üleeuroopalise osalusdemokraatia suunas

Osalus ja esindatus: tänapäeva demokraatia kaks tahku

Demokraatia, rahva võim, võib väljenduda erinevatel viisidel. Tänapäevase esindusdemokraatia puhul, nagu Euroopa Liidus, on võimalikud nii otsesed kui ka kaudsed viisid teemapüstituseks ja otsuste langetamiseks. Kui esindusdemokraatiat teostatakse valitud institutsioonide kaudu nagu seda on Euroopa Parlament, siis osalusdemokraatia on nüüd tagatud Euroopa Liidu lepingutes uute vahendite kaudu nagu näiteks Euroopa kodanikualgatus. On oluline rõhutada, et tänapäeva demokraatia puhul ei asenda osalusdemokraatia ega saagi asendada esindusdemokraatiat: otsesed ja kaudsed demokraatiakanalid täiendavad üksteist kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil.

EMSK – rahvusvahelise osalusdemokraatia keskus

Alates Euroopa integratsiooniprotsessi algusest 1950-ten aastatel on Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee toimunud sillana kodanikuühiskonna organisatsioonide ja Euroopa Liidu institutsioonide vahel. Juba ammu enne seda, kui osalusdemokraatia ametlikult Euroopa Liidu lepingusse sisse kirjutati, tegutses komitee Euroopa osalusdemokraatia foorumina, innustades kodanikke ja nende esindusorganisatsioone kogu Euroopast rääkima kaasa neid mõjutavate otsuste langetamisel.

Olles parteidest sõltumatu ELi institutsioonide nõuandeorgan, on komitee aidanud väljendada kodanikuühiskonna seisukohti ja arvamusi ning mõjutada Euroopa Liidu õigusakte. Komitee 344 liiget 27 liikmesriigist esindavad sotsiaalmajanduslike, kutsealaste, kodaniku- ja kultuuriorganisatsioonide laia skaalat.

Lissaboni leping: soodne võimalus

Vaja oli poole sajandi pikkust Euroopa integratsiooni, enne kui Euroopa kodanikud said otsese juurdepääsu riikidevahelisele demokraatiale. Euroopa Liidu lepingu artikkel 11 on teedrajav ja pakub riikidevaheliseks osalemiseks neli olulist vahendit: teave, konsultatsioon, dialoog ja algatuste esitamine on põhikontseptsioonid, mis pakuvad mitmeid uusi võimalusi.

Kodanikele ja esindusühendustele tuleb anda võimalus teha teatavaks ja vahetada avalikult oma seisukohti ELi tegevuse kõigis valdkondades. Peale selle on „kodanikuühiskonna dialoog“ fikseeritud asutamislepingus, nõudes kõigilt institutsioonidelt avatud, läbipaistva ja korrapärase dialoogi pidamist kodanikuühiskonnaga. Konkreetsemalt on komisjon nõudnud ka ulatuslikke konsultatsioone asjaspepuutuvate isikutega, et tagada Euroopa Liidu meetmete järjekindlus ja läbipaistvus. Lõpetuseks sätestatakse artiklis 11 kodanikualgatus õigus.

Komitee etendab selles protsessis kesket rolli – olles sillaks kodanikuühiskonna organisatsioonide ja ELi institutsioonide vahel, pakkudes nõuande- ja teavitusfoorumit ning platvormi arvamustevahetuseks, nagu on sätestatud ELi aluslepingutes.

Euroopa kodanikualgatuse juhend

Uus rahvusvaheline teemapüstituse vahend

Euroopa kodanikualgatus on Lissaboni lepingu osalusdemokraatiat käsitleva artikli põhikontseptsioon. Uus vahend annab miljonile ELi kodanikule vähemalt seitsmest liikmesriigist õiguse taotleda komisjonilt uue ELi õigusakti ettepaneku koostamist. Kodanikualgatusel on küsimuse tõstatamise funktsioon – kodanikud saavad määratleda probleemi ja nõuda meetmeid. Seega ei ole kodanikualgatus petitsioon (mille esitamise õigus on ELi kodanikel ja rühmadel juba olemas), see ei ole ka otsene otsustusvahend kodanike jaoks ELi tasandil nagu näiteks referendum.

Kodanikualgatus peetakse sageli võrdseks parlamendi ja nõukogu õigusega taotleda komisjonilt uue õigusakti algatamist. Komisjon peab siis tõsiselt kaaluma, kas ja mida teha, ja seda põhjendama. Lühidalt öeldes on Euroopa kodanikualgatus nii oma riikidevahelisest kui ka teemapüstituse funktsioonist lähtuvalt kodanike jaoks unikaalne viis tänapäeva demokraatias osalemiseks. Ta avab tee nii üleeuroopaliseks kodanikevaheliseks dialoogiks kui ka altpoolt lähtuvaks kodanike ja institutsioonide teabevahetuseks. Esimest Euroopa kodanikualgatus saab registreerida Euroopa Komisjonis 1. aprillil 2012.

Kodanikuna võite te juba nüüd kas esitada petitsiooni Euroopa Parlamendile (www.europarl.europa.eu/parliament/public/staticDisplay.do?language=ET&id=49) või pöörduda haldusomavoli korral Euroopa ombudsmani poole (www.ombudsman.europa.eu).

Euroopa Liidu lepingu artikli 11 lõige 4

Vähemalt miljon kodanikku märkimisväärsest arvust liikmesriikidest võivad kutsuda Euroopa Komisjoni üles esitama talle antud volituste piires asjakohase ettepaneku küsimustes, mille suhtes kodanike arvates on vaja aluslepingute rakendamiseks vastu võtta liidu õigusakt.

Sammhaaval: eduka Euroopa kodanikualgatuse käsiraamat

Esimesed sammud

Alguses peab lähtepunktiks olema mõni üleeuroopaline probleem, mis võib nõuda üleeuroopalist lahendust.

Juba selles esialgses faasis on tähtis võtta arvesse menetlusraamistikku ja kogu menetlust, mis on vaja läbida, et teha kindlaks, kas kodanikualgatus on tegutsemiseks kõige sobivam vahend. Võib juhtuda, et on teisi, lihtsamaid viise kodanikuna Euroopa Liidu institutsioonide poole pöördumiseks, nagu näiteks üksikkontaktid parlamendiliikmete või institutsioonidega, lobitöö või tavapärase petitsioon.

Euroopa kodanikualgatuse valimine on kindlasti kõige mõjukam, kuid samas ka kõige keerulisem ja aeganõudvam viis Euroopa Liidu poole pöördumiseks.

Otsustav ettevalmistusfaas

E enne kui esimest korda proovida koostada ja registreerida Euroopa kodanikualgatus, peavad korraldajad koguma hulgaliselt teavet. Niipea kui algatus on ametlikult registreeritud ja avaldatud, hakkab aeg jooksmas.

Niisiis on vaja aega, et hankida ja koguda kõikvõimalikku teavet menetluse enda ja valitud teema sisu kohta:

- Kas antud teema kohta on juba kehtivaid ELi õigusakte?
- Millisel lepingus sätestatud õiguslikul alusel ettepanek tehakse?
- Kas küsimus kuulub ELi pädevusalasse?

Seetõttu on esimesena vaja uurida, kas ettepanek on „vastuvõetav” – see tähendab, kas küsimus on komisjoni pädevuses ja ega see ei ole vastuolus Euroopa kodanikualgatuse määruises toodud nõuetega. Näiteks peab see olema kooskõlas põhiõiguste hartaga.

Kuna algatus saab edukas olla vaid siis, kui selles on veendunud vähemalt miljon ELi kodanikku vähemalt seitsmest liikmesriigist, siis tuleb enne registreerimist kavandada ka jätkusuutlik teabevahetusstrateegia. Juba selles varajases faasis on äärmiselt tähtis võtta ühendust potentsiaalsete partneritega teistest liikmesriikidest ja hakata looma võrgustikku inimestest, kes protsessiga ühinevad ja on valmis sellesse panustama. Ühesõnaga, kogu töö, mis tehakse enne registreerimist, säästab aega reaalse algatusega seotud töö jaoks ametliku perioodi jooksul.

Võtke arvesse ka seda, et kodanikualgatuse korraldamine nõuab ressursse ja raha. Osa tööst võivad teha küll vabatahtlikud, kuid korraldajatel on tõenäoliselt vaja sponsoreid ja toetajaid. Rahalise toetuse üle on oluline arvet pidada, kuna see teave tuleb avaldada registreerimisel.

Seitse inimest, seitse riiki, sada tähemärki

Kui peamine kodutöö on tehtud, on aeg panna alus Euroopa kodanikualgatusele. See hõlmab „kodanike komitee“ (nn korraldajad) moodustamist, mis koosneb vähemalt seitsmest isikust, kelle hulgas on vähemalt seitsme eri ELi liikmesriigi kodanikke. Korraldajad määravad ühe kontaktisiku ja tema asendaja.

Samuti on aeg koostada algatuse lõplik kirjalik versioon, mis peab vastama ametlikes dokumentides toodud vorminõuetele. Algatuse pealkiri ei tohi ületada 100 tähemärki, ettepaneku sisu kirjeldus 200 tähemärki ja kodanikualgatuse eesmärgi puudutavad selgitavad märkused 500 tähemärki.

Lõpetuseks peavad korraldajad esitama teabe oma rahastamisallikate ja toetajate kohta. Seda teavet tuleb menetluse jooksul uuendada komisjoni loodud asjaomasel Euroopa kodanikualgatuse veebilehel (vt allpool).

Esimene kontrollpunkt: registreerimine

Euroopa kodanikualgatuse ametlik registreerimine Euroopa Komisjoni juures on väga lihtne. Komisjon loob veebilehe, mida ametlikult nimetatakse „registriks“, kus Euroopa kodanikualgatust saab esitada veebipõhiselt, sisestades nõutud teabe. Selle peale saabub esimene ametlik vastus, komisjoni registreerimiskinnitus.

Oma konto kaudu saavad korraldajad hallata kogu teabevahetust komisjoniga, samuti luua sobivad vormid allkirjade kogumiseks, tõlgete üleslaadimiseks, rahastamist puudutava teabe ajakohastamiseks ning lõpuks allkirjade esitamiseks. Samuti on see korraldajate ja komisjoni kontaktpunkt küsimuste ja probleemide korral.

Nüüd on komisjoni kord kontrollida esitatud kodanikualgatuse vastuvõetavust. Sellega avatakse dialoog ja luuakse teabevahetuskanal osapoolte vahel.

Kahe kuu jooksul pärast registreerimistaotluse esitamist saavad korraldajad komisjonilt ametliku vastuse. Algatuse kas registreeritakse ametlikult ja avaldatakse veebilehel, millega algab allkirjade kogumise periood, või algatus lükatakse juriidilistel põhjustel tagasi. See võib juhtuda näiteks siis, kui komisjon leiab, et tal puudub asjaomasel valdkonnas pädevus, kuna ainupädevus kuulub liikmesriikidele, või leiab komisjon, et kodanikualgatusega rikutakse põhiõiguste hartat.

Tagasilükkamise korral on korraldajatel loomulikult õigus see otsus vaidlustada, näiteks pöördudes Euroopa ombudsmani või Euroopa Kohtu poole.

On oluline teada, et Euroopa kodanikualgatust võib registreerida ükskõik millises 23 Euroopa Liidu ametlikust keelest, kuid korraldajad peavad tagama tõlke teistesse valitud keeltesse, samuti selle, et allkirju võib koguda ainult ametlikele toetusavalduse vormidele. Korraldajad saavad – pärast algset registreerimist – veebilehele üles panna välja pakutud kodanikualgatuse teisi keeleversioone. Nad vastutavad ise tõlkimise eest, kuid komisjon kontrollib, kas tõlked vastavad kodanikualgatuse originaalversioonile.

Valmistumine allkirjade kogumiseks

Soovitav on valmistuda allkirjade kogumiseks juba enne kodanikualgatuse registreerimist. Allkirjade ja toetusavalduste kogumiseks on kaks viisi. Toetusavaldusi võib koguda traditsioonilisel viisil paber kandjal (sel juhul on vaja allkirja) või elektrooniliselt (sel juhul piisab isikuandmete lisamisest).

Elektrooniliste toetusavalduste kogumiseks on loodud täiesti uus õigusraamistik ja elektrooniline süsteem. Komisjon loob elektrooniliste allkirjade kogumiseks avatud lähtekoodiga tarkvara, mida korraldajad saavad tasuta kasutada. Loomulikult võivad nad ka soovi korral ise endale süsteemi välja töötada.

Mõlemal juhul peavad korraldajad taotlema oma elektroonilisele süsteemile andmeid säilitava liikmesriigi pädeva astutuse tõendi, milles kinnitatakse, et see vastab kõigile tehnilistele kirjeldustele ja andmekaitse nõuetele. Iga liikmesriik on nimetanud pädeva asutuse, kes väljastab tõendeid elektrooniliste süsteemide kohta. Kontrollimine tuleb läbi viia ühe kuu jooksul. Tõendi võib saada enne või pärast algatuse registreerimist komisjonis.

Lühiülevaade Euroopa kodanikualgatusest

Ettevalmistusaeg:

- Probleemi määratlus
- Lahenduse ettepanek
- Üleeuroopaline teema
- Asjaomase teabe kogumine
- Kodanike komitee loomine
- Menetluse hindamine

Veebipõhise registreerimistaotluse esitamine

1. päev

Paberkanjal allkirjade kogumise algus: kuni 12 kuud

Veebipõhise süsteemi heakskiitmine: veebipõhine toetusavalduste kogumine võib alata

12. kuu

Kogutud allkirjade esitamine liikmesriigile kontrollimiseks

15. kuu

Korraldajad esitavad kontrollitud toetusavaldused komisjonile

Korraldaja

Ettevalmistamine

Allkirjade kogumine

Kontrollimine

Hindamine

Järelmeetmed

Komisjon ja liikmesriigid

Veebipõhise toetusavalduste kogumise süsteemi tõendamine liikmesriikide poolt
1 kuu jooksul

1. päev

Komisjoni otsus: registreerimine ja veebilehel avaldamisel

12. kuu

Liikmesriigid kontrollivad allakirju 3 kuu jooksul

18. kuu

Komisjoni ametlik otsus meetmete kohta: õigusakti ettepaneku esitamine või esitamata jätmine

15. kuu

Komisjoni hindamisperiood kuni 3 kuud: komisjoni otsuse ettevalmistamine
Arutelu korraldamine Euroopa Parlamendis

Komisjon alustab esialgset kontrollimist
2 kuu jooksul

Kui komisjon esitab õigusakti ettepaneku: algab tavapärane õigusloomemenetlus parlamendi ja nõukogu vahel

Allkirjade kogumine

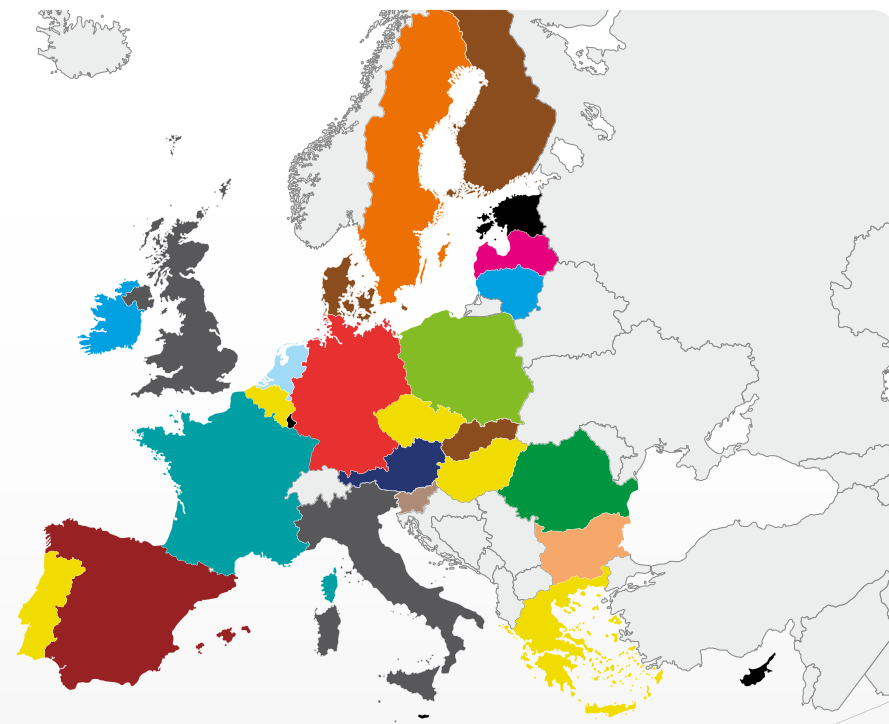
Allkirjade kogumine hõlmab palju enam kui õiguslikest ja tehnilistest nõuetest kinnipidamine. Muuhulgas vastutavad korraldajad paberandjal ja elektrooniliste vormide jaotamise ja kogumise ning nende üle arvepidamise eest.

Tuleb silmas pidada, et Euroopa kodanikualgatusele võivad allkirja anda vaid ELi liikmesriigi kodanikud, kellel on õigus valida Euroopa Parlamenti. Kolmandatest riikidest pärit seaduslikel residentidel ELis ei ole õigust allkirja anda.

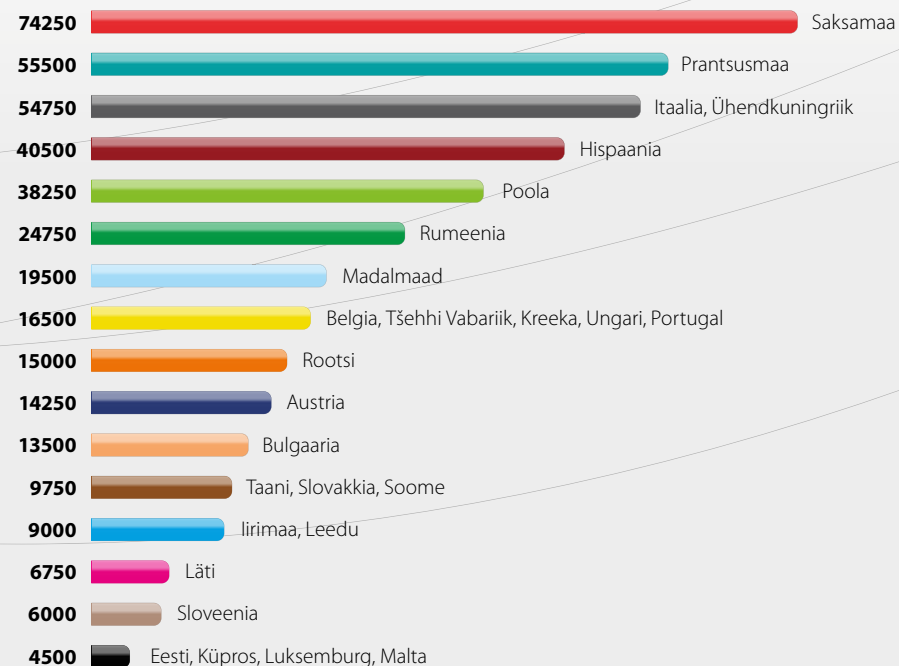
Korraldajad ja allkirjutanud peavad hoolitsema selle eest, et nad kasutavad vastavas liikmesriigis aktsepteeritavat vormi, kuna mõned liikmesriigid nõuavad põhjalikumalt teavet iga toetusavalduse kohta kui teised, et hiljem oleks võimalik allkirju kontrollida. Kui mõned liikmesriigid ei nõua üldse mingeid tõendavaid tunnuskode, siis teised nõuavad isikukode või muid isikuandmeid nagu passi, elamisloa või juhiloa number, või isegi vanemate nimed ja sünnikohad. Määruses on toodud, millised liikmesriigid mis laadi teavet nõuavad.

Määruses on sätestatud ka see, mitu allkirja on konkreetses liikmesriigis vaja koguda, et täita seitsme liikmesriigi miinimumnõuet. Arvud saadi võrdelise suhte abil Euroopa Parlamendi liikmete arvuga, mis teeb allkirjade kogumise veidi lihtsamaks suurtele liikmesriikidele ja eeldab proportsionaalselt rohkem allkirju väikestes liikmesriikides. Nimetatud arve kohandatakse, et kajastada võimalikke muutusi Euroopa Parlamendi koosseisus.

Kogemused riiklikul ja piirkondlikul tasandil läbi viidud algatustega on näidanud, et kui ametiasutused allkirju kontrollivad, siis selgub, et kõik neist ei ole kehtivad. Seetõttu soovitatakse korraldajatel koguda allkirju vähemalt 10-20 % võrra rohkem, et oleks varu ja ei tekiks olukorda, kus miljonist jääb puudu vaid paar allkirja.

Allkirjutanute minimaalne arv liikmesriigiti

Teine kontrollpunkt: allkirjade kontrollimine

365 päeva pärast seda, kui algatus on avaldatud komisjoni registris, on aeg kogutud allkirjad ja toetusavaldused üle anda eri liikmesriikide pädevatele asutustele. Taani kodanike allkirjad tuleb saata Kopenhaagenisse ja Küprose kodanike omad Nikosiasse. Paberkandjal allkirjad ja elektroonilised toetusavaldused tuleb edastada eraldi.

Liikmesriikide ametiasutustel on nüüd aega kolm kuud, et kontrollida esitatud toetusavalduste kehtivust. Neil on võimalus ise otsustada, kuidas seda kontrolli läbi viia, kas pisteliselt või täies ulatuses. Kokkuvõttes on oluline täita kaks nõuet, enne kui kodanikualgatus lõplikult komisjonile saadetakse: esiteks peab vähemalt seitse liikmesriiki tõendama, et kogutud on vajalik arv allkirju, ja teiseks peab kogutud allkirjade koguarv olema vähemalt üks miljon.

Kui need nõuded on täidetud ja kasutatud on ametlikke vorme, siis käib algatuse edastamine komisjonile väga lihtsalt – e-posti teel (manuses) või tavaposti teel. On loogiline, et korraldajad kasutavad esitamise päeva ka selleks, et teha oma ettepanek meedia vahendusel teatavaks Euroopa avalikkusele.

Miljon allkirja – ja edasi?

Korraldajatest, kes on suutnud koguda vähemalt seitsmest liikmesriigist miljon allkirja, on saanud „üleeuroopalised teemapüstitajad“. Pärast Euroopa kodanikualgatuse edukat esitamist on komisjonil aega kolm kuud, et teha teatavaks oma õiguslikud ja poliitilised järeldused algatuse kohta ja otsustada, kas ja milliseid meetmeid rakendada ning seda otsust põhjendada.

Komisjonis läbivaatamise jooksul palutakse korraldajatel tutvustada oma ettepanekut ELi institutsioonidele põhjalikumalt avalikul arutelul.

Selles etapis tuleb läbi viia ka teatud „korrastustööd“, näiteks tuleb tõendatud toetusavalduste toimikud hävitada ühe kuu jooksul pärast komisjonile esitamist või 18 kuu jooksul pärast algatuse registreerimist. Riiklikud ametiasutused, kes toetusavaldused tõendasid, peavad need hävitama ühe kuu jooksul pärast tõendamise kuupäeva.

Ja töö jätkub

Kui komisjon otsustab algatusega edasi minna, valmistades ette õigusakti ettepaneku, on korraldajad ilmselt huvitatud oma töö jätkamisest – nüüd aga juba käivitunud õigusloomeprotsessi valvuritena. Isegi kui komisjon leiab, et antud õigusakti ettepanek ei ole otstarbekas, soovitatav või vajalik, võib kodanikualgatuse korraldajatel tekkida soov sellele reageerida, seda kommenteerida või jätkata tööd uute meetmete või algatustega.

Milline tulemus ka poleks, kõigil protsessiga seotud osapooltel on soovitatav teha kokkuvõtteid – nii põhjaliku dokumenteerimise kui ka järelhindamise vormis. See võimaldab kõigil saada sellest mitme aasta pikkusest protsessist kasulikke õppetunde tulevikuks.

Kuidas EMSK saab aidata

© Architecture: Art & Build + Atelier d'architecture Paul Noël

Tänapäeva osalusdemokraatia põhimõtteid ellu viies kutsub Euroopa Liit kõiki kodanikke ja kodanikuühiskonna organisatsioone üles aktiivselt osalema ühises riikidevahelises teemapüstitamise ja otsustusprotsessis. Euroopa Liidu lepingu artiklis 11 pannakse alus sellele uuele suhtele kodanike ja ELi institutsioonide vahel.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) loodi selle protsessi lihtsustamiseks ja toetamiseks. Nüüd on komitee valmis toetama kodanike algatusõiguse rakendamist, etendades oma rolli sillana kodanikuühiskonna ja ELi institutsioonide vahel.

Komitee on konsultatsioonide aktiivne ja toetav osapool, seda ka mitmesuguses vormis toimuvates dialoogides ELi institutsioonidega. Sel otstarbel on komitee loonud ka Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonide ja võrgustike kontaktrühma. Seoses Euroopa kodanikualgatuse ja asjast huvitatud kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide teavitamisega on komiteel järgmised ülesanded:

- ta on **abistaja uute kodanikualgatuste ettevalmistusfaasis**, kes annab asjaosalistele võimaluse moodustada võrgustikke ja võimalusel omavahel kohtuda;
- ta on **nõuandja**, kes korraldab arutelusid ja koostab arvamuse, et toetada komisjoni eduka algatuse väljaselgitamisel ning selle kõigis järelmeetmete faasides.

Põhimõistete selgitus

Euroopa kodanikualgatus

Miljoni Euroopa Liidu kodaniku õigus taotleda komisjonilt uue ELi õigusakti algatamist.

Korraldaja

Euroopa kodanikualgatuse komitee, mis koosneb vähemalt seitsmest isikust, kelle hulgas on vähemalt seitsme eri ELi liikmesriigi kodanikke.

Toetusavaldus

Käsitsi kirjutatud allkirjad või elektrooniliselt kogutud avaldused Euroopa kodanikualgatuse toetuseks.

Registreerimine

Kodanikualgatuse registreerimise protsess, mille käigus seda kontrollitakse ja see avaldatakse, et saaks alustada allkirjade kogumisega.

Veebipõhine toetusavalduste kogumine

Toetusavalduste internetis kogumise süsteem, mis põhineb avatud lähtekoodiga tarkvaral, mille annab komisjon ja mida töendavad liikmesriikide ametiasutused.

Esitamine

Allkirju puudutavate töendite esitamine komisjonile, millega kinnitatakse asjaolu, et teatud arv kodanikke teatud arvust liikmesriikidest toetavad kodanikualgatus.

Kasulikud lingid ja dokumendid

Kuna määrus jõustub 1. aprillil 2012, siis oli käesoleva juhendi avaldamise ajal vaja veel täpsustada mõningaid tehnilisi üksikasju: näiteks millised liikmesriikide ametiasutused vastutavad toetusavalduste kogumiseks kasutatava veebipõhise tarkvara töendamise eest ja millised allkirjade kontrollimise eest.

Ajakohastatud teabe saamiseks pöörduge palun EMSK sekretariaadi poole:

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Unit for Relations with Civil Society and Constitutional Affairs
Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
E-post: citizensinitiative@eesc.europa.eu

Euroopa kodanikualgatuse veebileht

www.eesc.europa.eu/eci

EMSK arvamus Euroopa kodanikualgatuse kohta

Viide: CESE 993/2010, avaldatud Euroopa Liidu Teatajas C 44, 11.2.2011.
www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.institutional-reform-opinions-resolutions-opinions.10571

EMSK arvamus osalusdemokraatia ja kodanikualgatuse kohta (artikkel 11)

Viide: CESE 465/2010, avaldatud Euroopa Liidu Teatajas C 354, 28.12.2010.
www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.institutional-reform-opinions-resolutions-opinions.9608

EMSK veebileht Lissaboni lepingu kohta

www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.institutional-reform

EMSK – teave osalusdemokraatia ja kodanikuühiskonna kohta

www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.civil-society

EMSK ja Euroopa kodanikuühiskonna organisatsioonide ja võrgustike kontaktrühm

www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.liaison-group

Euroopa Komisjon

Kodanikualgatuse veebileht ja register

Komisjon loob põhjaliku veebilehe, mis sisaldab kogu vajalikku teavet Euroopa kodanikualgatuse, menetluse enda ning asjaomaste õigustekstide kohta, samuti on esitatud ülevaade Euroopa kodanikualgatuse minevikust ja olevikust, andmete elektroonilise kogumise tarkvara ning lingid vastavatele riiklikele ametiasutustele. Lisaks sellele toimib veebileht korraldajate portaalina, mille kaudu nad saavad oma kodanikualgatuse registreerida ja oma kontot hallata.

Euroopa kodanikualgatuse veebileht

<http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/welcome?lg=et>

Teised kasulikud lingid

Europe direct

helistage numbril 00 800 67 89 10 11 tasuta ükskõik millisest Euroopa Liidu punktist
<http://europa.eu/europedirect/>

Euroopa Komisjoni esindused liikmesriikides

http://ec.europa.eu/represent_et.htm

Euroopa Parlament – petitsioonid

www.europarl.europa.eu/parliament/public/staticDisplay.do?language=ET&id=49

Euroopa ombudsman

www.ombudsman.europa.eu

2009. aastal omistas Brüsseli keskkonnahalduse instituut Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele hinnatud Ecodynamic Enterprise'i märgi. Komiteed tunnustati kolme tärniga, mis vastab kõige kõrgemale tasemele. Märgi eesmärk on tunnustada ettevõtteid nende keskkonnasäästliku tegevuse eest.

Täiendav teave: citizensinitiative@eesc.europa.eu

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee

Külastuste ja väljaannete üksus
Tel +32 25469604 • Faks +32 25469926
Rue Belliard/Belliardstraat 99 • 1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

EESC-2012-18-ET

www.eesc.europa.eu

© Euroopa Liit, 2012

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

ET

En 2009, el Instituto bruselense para la gestión del medio ambiente (IBGE) otorgó al CESE el prestigioso distintivo «Empresa ecodinámica» en la categoría de tres estrellas, lo que corresponde al nivel más alto de distinción. Este distintivo recompensa a las empresas por sus buenos resultados medioambientales.

QE-32-12-059-ET-C
ISBN 978-92-830-1836-0

doi:10.2864/3051